

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
AUDITO KOMITETAS**

**PAPILDOMO KOMITETO IŠVADA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS 2021 METŲ VALSTYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ
ATASKAITŲ RINKINIO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO NR. XIVP-2112**

2022-10-26 Nr. 141-P-26
Vilnius

1. Komiteto posėdyje dalyvavo:

Komiteto pirmininkas Zigmantas Balčytis, komiteto pirmininko pavaduotoja Rasa Budbergytė, komiteto nariai: Sergejus Jovaiša, Jurgis Razma.

Komiteto biuras: vedėja Laura Pranaitytė, patarėjos: Diana Andriūnaitė, Aurita Buragienė, Eglė Jonevičienė, Rūta Petrukaitė.

Kviestieji asmenys: Finansų viceministras Gediminas Norkūnas, Finansų ministerijos Atskaitomybės, audito, turto vertinimo ir nemokumo politikos departamento direktorė Ingrida Muckutė, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos Mokesčių apskaitos departamento direktorius Židrūnas Karalius, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos Mokesčių administravimo departamento vyresnioji patarėja Violeta Vyšniauskienė, Valstybės kontrolės Finansinio audito 1-ojo departamento vadovė Danguolė Krištopavičienė, Valstybės kontrolės Finansinio audito 2-ojo departamento vadovė Giedrė Stalauškienė.

2. Ekspertų, konsultantų, specialistų išvados, pasiūlymai, pataisos, pastabos (toliau – pasiūlymai):

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
1.	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, 2022-10-10	*			Įvertinę projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms, pastabų neturime.	Atsižvelgti	

3. Piliečių, asociacijų, politinių partijų, lobistų ir kitų suinteresuotų asmenų pasiūlymai: negauta.

4. Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų pasiūlymai:

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
1.	Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė, 2022-10-03	*			<p>Neigiama nuomonė dėl valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio</p> <p>Mes atlikome 2021 metų valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio auditą. Mūsų nuomone, dėl mūsų išvados skyriuje „Pagrindas pareikšti neigiamą nuomonę dėl valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio“ aptarto dalyko reikšmingumo 2021 metų valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais neparodo tikros ir teisingos įtrauktų į valstybės grupę viešojo sektoriaus subjektų 2021 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės, 2021 metų veiklos rezultatų, grynojo turto pokyčių ir pinigų srautų pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.</p> <p>Pagrindas pareikšti neigiamą nuomonę dėl valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio</p> <p>Nustatėme finansinės būklės ataskaitos ilgalaikio ir trumpalaikio turto, įsipareigojimų, grynojo turto straipsnių, veiklos rezultatų ataskaitos pagrindinės veiklos pajamų, sąnaudų ir grynojo perviršio ar deficito straipsnių, grynojo turto pokyčių ir pinigų srautų ataskaitų duomenų reikšmingų iškreipimų (detali informacija ataskaitos 1 skyriuje, 1 lentelėje), kuriuos lėmė iškreipimai žemesniojo konsolidavimo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkiniuose (109-ioms (iš 175) audituotoms įstaigoms teikti pastebėjimai) ir iškreipimai atliekant konsolidavimo procedūras (žr. ataskaitos 1 skyrių):</p> <p>1) 97,3 proc. (9 641,20 mln. Eur) duomenų apie mokesčių pajamas ir su jomis susijusių gautinų ir mokėtinų sumų teisingumo negalime patvirtinti. Aplinkybės Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fonde, susijusios su apskaitai tvarkyti naudojamų informacinių sistemų trūkumais, ir 2021 metais liko nepakitusios.</p> <p>2) 23 valstybės informacinės sistemos ir registrai neužregistruoti viešojo sektoriaus subjektų finansinėje apskaitoje.</p> <p>3) 3 029,50 mln. Eur, užregistruoti kaip finansinis turtas, nors tikrasis turinys – žemė ir infrastruktūros ir kiti statiniai (keliai). Taip padaryta dėl priimtų sprendimų šį valstybei nuosavybės teise priklausantį turtą apskaityti VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcijos, o ne Susisiekimo ministerijos apskaitoje, nors VĮ iš minėto turto ekonominės naudos negauna ir turto valdymo sprendimų nepriima. Be to, nebaigta valstybinės reikšmės kelių užimamų</p>	Atsižvelgti	

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>žemės sklypų teisinė registracija – 2021-12-31 liko neužregistruota apie 10 proc. tokių žemės sklypų, kurie neužregistruoti ir finansinėje apskaitoje.</p> <p>4) Negalėjome patvirtinti 2 327,95 mln. Eur duomenų apie mineralinių išteklių ir su jais susijusių sumų verčių teisingumo, nes ištekliai Lietuvos geologijos tarnybos apskaitoje rodomi neteisingomis vertėmis, jie neinventorizuojami, o mineralinių išteklių sąnaudų priskaičiuota 653,36 mln. Eur, t. y. 21 kartą daugiau, nei Valstybinėje mokesčių inspekcijoje gauta pajamų – 30,67 mln. Eur. Sąnaudoms apskaičiuoti taikomos vertės reikšmingai (iki 33 kartų) skiriasi nuo pajamoms apskaičiuoti taikomo mokesčio tarifo.</p> <p>5) 936,04 mln. Eur pajamos ir 663,34 mln. Eur sąnaudos padidintos 2021 m. apskaitant atidėjinius (ilgalaikius įsipareigojimus) – perregistruojant atidėjinio dalį giluminiam atliekynui įrengti ir užregistruojant Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo atidėjinio iš ES lėšų dalį.</p> <p>6) Negalėjome patvirtinti 337,27 mln. Eur turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto duomenų teisingumo, nes trijų viešojo sektoriaus subjektų – Daugiabučių namų modernizavimo fondo, Valstybinio studijų fondo, Licencijuotų sandėlių kompensavimo fondo – finansinės apskaitos tvarkymo procesai ir ūkinių operacijų registravimas neatitinka Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo ir viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų reikalavimų.</p> <p>7) 116,73 mln. Eur ilgalaikis finansinis turtas padidintas, o pinigai ir pinigų ekvivalentai ta pačia suma sumažinti, nes Aplinkos ministerija JESSICA kontroliuojančiojo ir JESSICA II fondų fondų finansinius duomenis atskleidžia neteisingai.</p> <p>8) 181 mln. Eur valstybės prisiimtų įsipareigojimų finansuoti daugiabučių namų modernizavimą ir atnaujinimą bei analogiškų įsipareigojimų pagal kitus ES ir nacionalinius projektus neužregistruota finansinėje apskaitoje ir nenurodyta ataskaitose kaip atidėjiniai, neatskleisti ir aiškinamajame rašte kaip neapibrėžtieji įsipareigojimai.</p> <p>9) Negalėjome patvirtinti duomenų apie miško žemę – apie 1 proc., arba 192,84 mln. Eur, konsoliduotųjų ataskaitų rinkinyje nurodytos žemės vertės – teisingumo, nes Aplinkos ministerijos apskaitoje neužregistruoti ir neišregistruoti iš Nacionalinės žemės tarnybos perimti ir jai perduoti valstybinės miškų ūkio paskirties žemės sklypai, neteisingai nustatyta ir sudarant finansines ataskaitas nepatikslinta žemės tikroji vertė, netinkamai atlikta žemės inventurizacija.</p>		

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>10) Negalėjome patvirtinti 22,41 mln. Eur biologinio turto duomenų teisingumo, nes biologinio turto apskaita Nacionalinėje žemės tarnyboje tvarkoma ne pagal VSAFAS reikalavimus taip, kad būtų galima identifikuoti teisingus turto vertės pokyčius: ar medynų vertė padidėjo dėl naujų atsiradimo, ar sumažėjo dėl jų perdavimo kitiems subjektams, ar vertė pakito dėl anksčiau apskaitoje užregistruotų medynų tikrosios vertės pokyčio.</p> <p>11) Negalėjome patvirtinti 43,77 mln. Eur turto (atsargų) likučių duomenų teisingumo, nes Ekstremalių sveikatai situacijų centro ir Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos inventorizacijos duomenys neatitiko apskaitos registrų duomenų.</p> <p>12) Teismų apskaitoje neregistruojamos su teismų žyminio mokesčio ir paskirtų baudų pajamomis susijusios ūkinės operacijos ir ši informacija neatskleidžiama finansinėse ataskaitose (Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenimis 2021 m. gauta 18,6 mln. Eur žyminio mokesčio ir baudų įplaukų).</p> <p>13) 3 proc. (apie 4,51 mln. Eur) kilnojamųjų kultūros vertybių Kultūros ministerijos ir jai pavaldžių muziejų apskaitoje užregistruota ne tikra, o simbolinė vieno euro verte. Be to, archyvai, saugantys vertybes, kurios atitinka viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartuose numatytus turto pripažinimo kriterijus, jų finansinėje apskaitoje neregistruoja ir neatskleidžia finansinėse ataskaitose. Todėl neužregistruotų kilnojamųjų kultūros vertybių suma yra dar didesnė, nei minėti 3 proc.</p> <p>14) Pajamos ir turtas padidinti 37,17 mln. Eur dėl neeliminuojamo importo PVM, atsirandančio iš santykio tarp VSS.</p> <p><...></p> <p>Sąlyginė nuomonė dėl valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio</p> <p>Mes atlikome 2021 metų valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio auditą.</p> <p>Mūsų nuomone, išskyrus mūsų išvados skyriuje „Pagrindas pareikšti sąlyginę nuomonę dėl valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio“ apibūdintų dalykų poveikį, 2021 metų valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.</p> <p>Pagrindas pareikšti sąlyginę nuomonę dėl valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio</p> <p>Valstybės biudžeto išlaidų plano vykdymo 2021-12-31 ataskaitoje (pagal ekonominę klasifikaciją) (forma Nr. 5) neatskleistas tikras ir teisingas 519,66 mln. Eur panaudotų</p>		

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					asignavimų turinys. 241,09 mln. Eur nurodyta kaip pervedamos ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšos einamiesiems tikslams kitiems valdžios sektoriaus subjektams, 278,57 mln. Eur – kaip pervedamos ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšos investicijoms kitiems valdžios sektoriaus subjektams, nors tikrasis šių lėšų turinys – biudžetinių įstaigų išlaidos darbo užmokesčiui, komunalinėms paslaugoms, prekėms ir paslaugoms, informacinių technologijų prekėms ir paslaugoms įsigyti ir kt. (žr. ataskaitos 3 skyrių). <...>		

5. Subjektų, turinčių įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, pasiūlymai: negauta.

6. Komiteto sprendimas ir pasiūlymai:

6.1. Sprendimas: pritarti iniciatorių pateiktam Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui Nr. XIVP-2112 ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Audito komiteto pasiūlymą.

6.2. Pasiūlymai:

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
1.	Audito komitetas, 2022-10-26	2N			<p>Argumentai:</p> <p>Atsižvelgiant į Valstybės kontrolės 2022 m. spalio 3 d. valstybinio audito ataskaitoje Nr. FAE-6 pateiktus su finansine apskaita ir atskaitomybe susijusius pastebėjimus dėl:</p> <p>1) Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo apskaitos, kuriai tvarkyti naudojama informacinė sistema MAIS turėtų būti papildyta atitinkamomis trūkstamomis funkcinėmis specifikacijomis, siekiant sukurti nuoseklią šio fondo finansinių ataskaitų formavimo iš patvirtintų apskaitos registrų tvarką;</p> <p>2) valstybės informacinių sistemų ir registrų, dalis kurių yra neužregistruota viešojo sektoriaus subjektų finansinėje apskaitoje arba užregistruota netinkamai, t. y. apskaityta netinkamuose straipsniuose arba įtraukta ne į šiuos išteklius valdančių, o juos tvarkančių subjektų apskaitą;</p> <p>3) valstybės mineralinių išteklių, kurie apskaitomi nepatikslintomis vertėmis, ko pasėkoje šių išteklių sąnaudoms apskaičiuoti taikomos vertės reikšmingai skiriasi nuo iš šių išteklių gaunamoms pajamoms apskaičiuoti taikomo mokesčio tarifo;</p>	Pritarti	

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>4) viešojo sektoriaus finansinės apskaitos kokybės, kurią pagerinti padėtų viso viešojo sektoriaus subjektų naudojama bendra informacinė sistema su nustatytais vienodais standartizuotais procesais, ūkinių operacijų registravimą detalizuojančiais požymiais ir kitais funkcionalumais;</p> <p>siūlytina atitinkamai papildyti Seimo nutarimo projektą 2 straipsniu.</p> <p>Pasiūlymas: Papildyti Seimo nutarimo projektą 2 straipsniu: „2 straipsnis. Pasiūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei:</p> <p>1) sukurti numatytas trūkstamas Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo apskaitai tvarkyti naudojamos informacinės sistemos MAIS funkcinės specifikacijas, reikalingas nuosekliai šio fondo finansinių ataskaitų formavimo iš patvirtintų apskaitos registru tvarkai užtikrinti;</p> <p>2) atlikti valstybės informacinių sistemų ir registru inventorizaciją bei imtis kitų reikiamų veiksmų, siekiant pašalinti nustatytus su šių valstybės išteklių apskaitymu susijusius trūkumus (kai dalis šių išteklių neužregistruota viešojo sektoriaus subjektų finansinėje apskaitoje arba tai padaryta netinkamai), taip pat atlikti sisteminių valstybės informacinių sistemų ir registru tvarkymo, valdymo, naudojimo ir kitus procesus reglamentuojančių teisės aktų vertinimą, siekiant išvengti atvejų, kai dėl skirtingo teisinio traktavimo vieni valstybės informaciniai ištekliai registruojami jų valdytojų, o kiti – jų tvarkytojų finansinėje apskaitoje, bei, nustačius poreikį, parengti šių teisės aktų pakeitimus;</p> <p>3) patikslinti valstybės mineralinių išteklių verčių nustatymo tvarką bei imtis kitų reikiamų veiksmų, siekiant pašalinti nustatytus su šių valstybės išteklių apskaitymu susijusius trūkumus;</p> <p>4) skatinti Finansų ministerijos valdomos bendros informacinės sistemos finansinei apskaitai tvarkyti plėtrą savivaldybių viešojo sektoriaus subjektuose, siekiant sudaryti sąlygas visiems viešojo sektoriaus subjektams finansinę apskaitą tvarkyti automatizuota bendra informacine sistema ir taip didinti viešojo sektoriaus finansinės apskaitos patikimumą bei kokybę.“</p>		

7. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš – 0, susilaikė – 0.

8. Komiteto paskirti pranešėjai: Rasa Budbergytė.

Komiteto pirmininkas

Zigmantas Balčytis

Komiteto biuro patarėja Diana Andriūnaitė